

Geografia klasa VI Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny klasyfikacji śródrocznej i rocznej z geografii w roku szkolnym 2023/2024

*Do klasyfikacji po I okresie wymagania po zakończonych działach, a do klasyfikacji rocznej wymagania wykazanych pięciu działów.

Wymagania na poszczególne oceny				
(ocena dopuszczająca)	(ocena dostateczna)	(ocena dobra)	(ocena bardzo dobra)	(ocena celująca)
2	3	4	5	6
1. Współrzędne geograficzne				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią, • podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne, • wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne, • wyjaśnia, czy jest siatka geograficzna, a czym siatka kartograficzna. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy południków i równoleżników, • podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych, • <i>wyjaśnia znaczenie terminów: długość geograficzna, szerokość geograficzna,</i> • <i>wyjaśnia znaczenie terminów: rozciągłość południkowa, rozciągłość równoleżnikowa.</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie, • odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie matematyczno geograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy, • wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej, • oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów, • wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub na komputerze. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornikaGPS
2. Ruchy Ziemi				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym • wymienia planety Układu Słonecznego w Kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej • wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteor, kometa</i> • podaje różnicę między gwiazdą a planetą • wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi • omawia występowanie dnia i nocy jako głównego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji • opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą • omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji • omawia przebieg linii zmiany 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje budowę Układu Słonecznego • wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji, • określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowych • określa czas strefowy na

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i>, • określa czas trwania ruchu obrotowego, • demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli, • wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi, • demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli, • wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku, • wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi. 	<p>następstwo ruchu obrotowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi, • wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie. 	<p>daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji, • wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi, • wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej, • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku 	<p>podstawie mapy strefczasowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związek między położeniem geogr. obszaru a wysokością górowania Słońca, • wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi.
---	---	---	---	---

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie Europy na mapie świata, • wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie, • wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii, • wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej, • wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego • podaje liczbę państw Europy • wskazuje na mapie politycznej największe i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją, • wymienia czynniki decydujące o długości liniibrzegowej Europy, • wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie, • opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i>, • przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych, • omawia cechy wybranych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy, • opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej, • wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień Ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej, • omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy, • wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii • omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dlanich roślinność na podstawie klimatogramów, fotografii, • omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie, • omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy, • porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji, • wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii, • wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu, • podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na podstawie ilustracji oraz map
---	--	--	--	---

<p>najmniejsze państwa Europy,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> • wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia • wymienia starzejące się kraje Europy • wymienia grupy ludów zamieszkujących Europę na podstawie mapy tematycznej • wymienia główne języki i religie występujące w Europie • wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy 	<p>Typów i odmian klimatu Europy na podstawie Klimatogramów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w., • omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności • przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów, • charakteryzuje zróżnicowanie językowe ludności Europy na podstawie mapy tematycznej • wymienia przyczyny migracji ludności, • wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego, • wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata, • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów. 	<p>Strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy, • analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy, • przedstawia przyczyny zróżnicowania narodowościowego i językowego ludności w Europie, • omawia zróżnicowanie kulturowe i religijne w Europie, • przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście • omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map. 	<p>i starzejącego się</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego ludności Europy • przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracją ludności • porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie 	<p>Klimatycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy, • analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy • opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy, • omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy, • ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz imigracji ludności z innych kontynentów, • ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii.
--	---	--	--	---

4. Gospodarka Europy

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wymienia zadania i funkcje rolnictwa,• wyjaśnia znaczenie terminu plony i zbiory, wymienia główne•wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy Europy,•wymienia rośliny uprawne i zwierzęta hodowlane o największym znaczeniu dla rolnictwa Danii i Węgier,•wymienia zadania i funkcje przemysłu,•wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe,•podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu,•rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii,•wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej•wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier sprzyjające rozwojowi na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych,•wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji,• podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji,• wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii i w Europie,•podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni,,•omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii,•wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie,• omawia rozmieszczenie najważniejszych upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech na podstawie map rolnictwa tych krajów,•wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji,• omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu,•omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• porównuje wydajność rolnictwa Danii i Węgier, napodstawie wykresów,• wyjaśnia znaczenie Nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji,•charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji,• przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych,• omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">•wyjaśnia, dlaczego w Europie występują korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju rolnictwa,•przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju nowoczesnego rolnictwa w Europie,•omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji,• analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii.
---	---	---	--	---

5. Sąsiedzi Polski

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowegowskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię,przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji,wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji,wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi,przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi,omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej,wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej,wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji,wymienia surowce mineralne Rosjina podstawie mapy gospodarczejwymienia i lokalizuje na mapie Rosji główne obszary upraw,wskazuje na mapie sąsiadów Polski,wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiadami.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce,wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe,rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach,przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusina podstawie mapy tematycznej i fotografii,wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki,wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę,wymienia główne gałęzie przemysłu Rosji na podstawie mapy gospodarczej,wymienia najważniejsze rośliny uprawne w Rosji na podstawie mapy gospodarczej,podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w., analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego,charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy,omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji,omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej,podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi,podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu,omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy,wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stan gospodarki Rosji,omawia znaczenie usług w Rosji,charakteryzuje relacje Polski z Rosją.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografiicharakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej- Westfalii na podstawie mapy,porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji,opisuje przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji na podstawie fotografii.porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii,podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie,omawia czynniki lokalizacji głównych okręgów przemysłowych Rosji,wyjaśnia znaczenie przemysłu w gospodarce Rosji,opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfaliiudowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarcząudowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznymprojektuje wycieczkę na Litwę i Białoruś, posługując się różnymi mapami,analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie,przedstawia atrakcje turystyczne Ukrainyomawia wpływ konfliktu z Ukrainą na Rosjęuzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polskiprzygotowuje pracę (np. album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji.
--	--	--	--	--

